

Het kan wél

Verkiezingsprogramma 2025–2030

D66

Oldenzaal

Het kan wél

Voorwoord

Vooruitgang begint lokaal. Als D66 Oldenzaal delen wij de visie van de landelijke partij D66, maar zijn we ook een echte lokale partij en zetten wij ons in om onze stad nog een stukje mooier te maken voor alle inwoners.

In Oldenzaal is iedereen welkom die er wil zijn en wil bijdragen aan onze mooie stad en de leukste gemeente van Nederland. Wij hechten veel waarde aan wat kenmerkend is voor Oldenzaal: de vele tradities en feesten en natuurlijk het naar elkaar omkijken, noaberschap, en de wil om er samen iets van te maken. Tegelijkertijd staan wij open voor veranderingen en nieuwe invloeden. Wij geloven dat groei en diversiteit onze samenleving verrijken.

D66 Oldenzaal vindt het belangrijk dat iedereen de vrijheid heeft om zijn eigen keuzes te maken en dat we tegelijkertijd niemand laten vallen. Waar mensen ondersteuning nodig hebben, is het ons uitgangspunt dat iedereen gelijke kansen krijgt en hulp waar nodig. Bij vrijheid hoort ook verantwoordelijkheid: hou rekening met elkaar en zorg ook voor elkaar, want alleen samen maken we Oldenzaal.

D66 Oldenzaal

Inhoudsopgave

1. Wonen en leefomgeving	6
1.1 Voldoende passende woningen	6
1.2 Voorzieningen dichtbij	6
1.3 Mobiliteit voor iedereen	7
1.4 Voldoende mogelijkheden om samen te komen	7
1.5 Meer groen en blauw in de stad	8
1.6 Een aantrekkelijke binnenstad	8
1.7 Veiligheid	
2. Democratie en bestuur	10
2.1 Meer participatie voor inwoners	11
2.2 Een betrouwbare en transparante overheid	11
2.3 Samenwerking met buurgemeenten	12
3. Zorg, gezondheid en welzijn	14
3.1 Een gezonde leefomgeving voor iedereen	14
3.2 Investeren in preventie voor iedereen	14
3.3 Zorg voor inwoners die ondersteuning nodig hebben	15
3.4 Armoede en schulden	15
3.5 Jeugdzorg	16
4. Ondernemen	17
4.1 Een gezonde lokale economie	18
4.2 Groen en inclusief ondernemen	18
4.3 Aantrekkelijke industrieterreinen en bedrijfsgebouwen	19

Hoofdstuk 1

Wonen en leefomgeving

Wonen en leefomgeving

Een fijne leefomgeving is het grootste cadeau dat een gemeente haar inwoners kan geven. We maken die met elkaar. D66 Oldenzaal wil dat elke bewoner zich thuis voelt in onze stad en trots is op onze gemeente.

1.1. Voldoende passende woningen

Wij willen een passend huis voor iedereen die graag in Oldenzaal wil wonen. Dat betekent dat de woning betaalbaar is en past bij de samenstelling van een huishouden. D66 Oldenzaal kiest voor:

- **Meer woningen voor kleine huishoudens.**
- **Meer woningen voor starters en senioren**, er ontstaat dan meer doorstroom in eengezinswoningen.
- **Meer huizen in een lagere prijsklasse**, zowel voor koop als voor huur.
- **Meer integratie van wonen en werken**, waarbij woningen en kleine bedrijven naast elkaar kunnen bestaan.
- **Duurzaam en circulair bouwen** om energiezuinig te kunnen leven.
- **Meer mogelijkheden voor andere dan gebruikelijke woonvormen**, zoals een extra woning in de tuin, woonwagens, tiny houses of woningen delen.
- **Gemengde wijken**, waarin arm en rijk, jong en oud en mensen met verschillende culturele achtergronden samenleven.
- **Inbreiding naast uitbreiding**. Meer woningen door afwisseling met kleinere kavels en meer woonlagen bij hoogbouw.

1.2. Voorzieningen dichtbij

D66 Oldenzaal vindt het belangrijk dat er voldoende, toegankelijke voorzieningen zijn voor alle inwoners van onze stad en Noordoost Twente. We willen er zijn voor jong en oud en kijken daarbij verder dan de bestaande voorzieningen. D66 Oldenzaal kiest voor:

- **Een breed aanbod van onderwijs**, zodat er wat te kiezen valt.
- **Een divers winkelaanbod**, zowel in het centrum als in de wijken.
- **Verschillende sportfaciliteiten en verenigingen**, dit vormt een belangrijke sociale basis voor de gemeenschap.
- **Een zwembad is voor Oldenzaal een onmisbare voorziening**. Met oog voor duurzaamheid bij toekomstige ontwikkelingen.
- **Gezondheidscentra dichtbij**, zodat iedereen voor de basiszorg in Oldenzaal terecht kan.
- **Gevarieerd aanbod van culturele voorzieningen**, voor onze eigen inwoners en die van buurgemeenten. Cultuur dient breder ingezet te worden voor verschillende doelstellingen en innovatieve gedachten.
- **Veilige buitenspeelplekken dichtbij**, in iedere buurt. metpt opsomming met dikgedrukte woorden om belangrijke woorden op te laten vallen.

1.3. Mobiliteit voor iedereen

Wij willen een goede balans tussen alle vormen van vervoer waar iedereen mee kan doen, ongeacht leeftijd, inkomen of fysieke mogelijkheden.

D66 Oldenzaal kiest voor:

- **Het stimuleren om te fietsen of te lopen** door goede voorzieningen.
- **Veilige fietspaden**, zoveel mogelijk gescheiden van de weg.
- **Betrouwbaar openbaar vervoer** met goede aansluitende overstapmogelijkheden.
- **Betere bereikbaarheid** van alle wijken en de bedrijventerreinen.
- **Voldoende (bewaakte) fietsenstallingen** in het centrum en rond het station.
- Het **faciliteren van deelauto's**.
- Een **veilige verkeerssituatie rondom scholen**, waarbij auto's zoveel mogelijk geweerd worden en de maximumsnelheid 30 km/u is. Auto- en fietsverkeer dient zoveel mogelijk gescheiden te worden.
- Het **veilig inrichten van wegen** zodat er met lagere snelheden gereden wordt.

1.4. Voldoende mogelijkheden om samen te komen

Elkaar ontmoeten is belangrijk voor de Oldenzaalse gemeenschap. Daarom moeten er veel mogelijkheden komen om samen dingen te doen. Georganiseerd of toevallig.

D66 Oldenzaal kiest voor:

- **Het ondersteunen van buurtinitiatieven** om samen te komen.
- **Mogelijkheden creëren in de openbare ruimte** om samen te komen, zoals meer bankjes in centra, parkjes en speeltuintjes.
- **Meer afgesloten hondenspeelveldjes** waar de hond los mag lopen.

1.5. Meer groen en blauw in de stad

Veel groen in de stad kent voordelen. Bomen verminderen oververhitting op warme dagen, groen helpt bij het opvangen van te veel water. Groen is rustgevend, ontstrest en is gewoon mooi.

D66 Oldenzaal kiest voor:

- **Minder tegels en meer groen in de stad**, niet alleen voor ons mensen, maar ook voor plant en dier.
- **Meer variatie in beplanting voor meer biodiversiteit**, bij voorkeur inheemse planten.
- **Gifvrije onkruidbestrijding** waar mogelijk.
- **Het 'nee, tenzij' principe bij het kappen van bomen**. Bomen zijn van grote waarde om warmtestress tegen te gaan, zeker oude bomen. Daarom willen we ons sterk inzetten voor het behouden van bomen.
- **Water weer onderdeel maken van de binnenstad**.
- **Meer wadi's** om een teveel aan water vast te houden voor droge perioden en voor verkoeling bij hitte.
- **Samen verduurzamen**. Samenwerken met inwoners en organisaties om te verduurzamen op alle terreinen.
- Waar mogelijk de **oude beken terug in het straatbeeld** van de binnenstad.

1.6 Een aantrekkelijke binnenstad

De binnenstad van Oldenzaal is een van haar grootste attracties. Voor haar eigen inwoners, maar zeker ook voor mensen uit omliggende gemeenten en voor toeristen. Het centrum vraagt wel om verfraaiing.

D66 Oldenzaal kiest voor:

- **Volop ruimte voor horeca**, eventueel de zaterdagmarkt verplaatsen naar de straten rondom de Plechelmus, om juist op die dag plaats te maken voor de terrassen.
- **Een gevarieerd winkelaanbod** in een compacte binnenstad.
- **Meer groen rondom de Plechelmus**, met mogelijkheden om samen te komen. De Plechelmusbasiliek is onze grote trots en hoort het middelpunt te zijn van ons centrum.
- **Investeren in het behoud van ons erfgoed** en de zichtbaarheid hiervan. Dit biedt een goede basis voor educatie en toerisme en zorgt voor het thuisgevoel voor alle Oldenzalers.
- **Een afgewogen beleid voor parkeren in en rond de binnenstad** voor de inwoners, winkelend publiek en mensen die er werkzaam zijn.

1.7 Veiligheid

Om in vrijheid te leven is veiligheid een basisbehoefte. Veiligheid om te mogen zijn wie je bent en om veilig te zijn in je eigen woning en op straat.

D66 Oldenzaal kiest voor:

- **Een gemeentelijke voorlichtingscampagne om signalen van huiselijk geweld te leren herkennen** en te kunnen handelen. Te vaak worden deze signalen niet opgemerkt, waardoor de onveilige situatie blijft bestaan.
- **Een veilige openbare ruimte** voor iedereen. Bij de inrichting van de openbare ruimte wordt rekening gehouden met het effect op de veiligheid, bijvoorbeeld door het plaatsen van verlichting, inrichting van het groen en het wegtracé.
- **Het actief aanpakken van straatintimidatie en discriminatie** van vrouwen, de LHBTI+ gemeenschap en mensen met een andere culturele achtergrond. Preventie speelt hierbij een grote rol.
- **Aanpakken van onveiligheid in het nachtleven.** Iedereen moet veilig over straat kunnen, ook 's nachts. Eventueel kunnen camera's geplaatst worden in het uitgaanscentrum.
- **Betrekken van inwoners bij veiligheidsvraagstukken.** De ervaring van inwoners geeft een goed beeld van knelpunten en oplossingen.
- **Het ondersteunen van inwoners bij initiatieven op het gebied van veiligheid,** zoals Whatsapp Buurtpreventiegroepen. We willen bijvoorbeeld de bordjes weer verstrekken om duidelijk te maken dat er zo'n appgroep is.

Hoofdstuk 2

Democratie en bestuur

Democratie en bestuur

Een fijne samenleving begint bij een goed functionerende (lokale) democratie. Hierbij is behoorlijk bestuur van belang; transparant, betrouwbaar en dicht bij de inwoner. Ambtenaren met een relevante functie moeten bereikbaar en zichtbaar zijn voor de inwoners, zoals op enige momenten fysiek aanwezig in de wijk.

2.1. Meer participatie voor inwoners

Gemeentelijke besluitvorming raakt mensen direct in hun dagelijks leven, daarom is het belangrijk dat inwoners vanaf het begin betrokken worden bij besluitvormingsprocessen. Zo kunnen ze meedenken en met goede ideeën komen.

D66 Oldenzaal kiest voor:

- **Het vroegtijdig informeren van inwoners** wanneer er plannen zijn om iets te wijzigen in hun leefomgeving.
- **Inwoners vanaf het begin betrekken bij plannen** in hun omgeving.
- **De inspraak van betrokkenen wordt serieus genomen** en is onderdeel van de besluitvorming.
- **Een gemeente die verantwoording aflegt** over alle stappen die zij neemt.

2.2. Een betrouwbare en transparante overheid

Besluiten en beleid worden tijdig en voor iedereen begrijpelijk gecommuniceerd.

D66 Oldenzaal kiest voor:

- Communicatie vanuit de gemeente in begrijpelijke taal (B1 taalniveau).
- De gemeente moet **gegevens beschikbaar stellen**, bijvoorbeeld statistieken over de inwoners of financiële gegevens, zodat deze actief gebruikt kunnen worden door inwoners en ondernemers. De gemeente benut daarvoor alle veilige moderne media.
- **Het binnen de gemeente halen en houden van benodigde kennis.** De gemeente moet in staat zijn om met inhoudelijk gedegen kennis beleid te maken en uit te voeren, zonder voortdurend afhankelijk te zijn van externe partijen. Dit betekent dat er meer ambtenaren komen met gespecialiseerde kennis, waardoor minder inhuur van gespecialiseerde bureaus nodig.

- **Werken met herkenbare en meetbare doelen.** Dit maakt controle of de inspanningen effectief zijn geweest beter mogelijk.
- **Het streng uitleggen en toepassen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)** met respect voor haar inwoners.
- **Het goed afwegen van het algemeen belang tegen individuele belangen.** Bij strijdigheid bieden we de mogelijkheid voor mediation.

2.3. Samenwerking met buurgemeenten

D66 Oldenzaal vindt een goede relatie met onze buurgemeenten erg belangrijk. Sommige kwesties houden niet op bij de gemeentegrens, zoals woningbouwplannen, industrieontwikkeling en onderwijs.

D66 Oldenzaal kiest voor:

- **Actief deelnemen in verschillende samenwerkingsverbanden**, waarbij goed overleg en informatieoverdracht plaatsvindt.
- **Het intensiveren van de samenwerking met de gemeenten binnen Noordoost Twente**, op een gelijkwaardige manier.
- **Democratische controle en transparantie bij interlokale en interregionale overleggen en samenwerkingsverbanden.** Door vooraf duidelijke afspraken te maken over de doelen en de taakverdeling.

Hoofdstuk 3

Zorg, gezondheid en welzijn Hoofdstuk

Zorg, gezondheid en welzijn

De basis van een goede gezondheid ligt in een gezonde leefstijl en een fijne leefomgeving met betrokken mensen. D66 Oldenzaal wil eenzaamheid, van jong tot oud, aanpakken en de sociale netwerken van mensen versterken: Noaberschap met een grote N. We zorgen voor inwoners die (tijdelijk) extra hulp nodig hebben waarbij iedereen zo veel mogelijk zelf de regie houdt.

3.1. Een gezonde leefomgeving voor iedereen

Gezonde keuzes moeten vanzelfsprekend en mogelijk zijn. Daarom maakt D66 werk van een stad met veel groen en ruimte om te bewegen.

D66 Oldenzaal kiest voor:

- **Wijken waarin de openbare ruimte uitnodigt om te bewegen en te sporten.** Dit kan door hardlooproutes, uitdagende speelplekken, watertappunten en sportplekken voor jong en oud.
- **Gezondheid in al het beleid.** Woningbouw, verkeer en openbare ruimte hebben een directe invloed op onze gezondheid. D66 Oldenzaal wil dat de gemeente bij elk besluit ook de gezondheidsimpact toetst.

3.2. Investeren in preventie voor iedereen

D66 Oldenzaal is van mening dat op preventie niet mag worden bezuinigd. Voor de jeugd, voor volwassenen, voor financieel minder draagkrachtigen en ouderen zijn preventieve activiteiten nodig om later ongewenste (zorg)uitgaven te voorkomen. Wanneer onze inwoners worden voorzien van kennis, vaardigheden en zinvolle tijdbesteding blijven zij gezond en voor zichzelf en anderen zinvol bezig.

D66 Oldenzaal kiest voor:

- **Een kansrijke start.** Kwetsbare gezinnen doen mee aan het programma Kansrijke Start, met ondersteuning in de eerste duizend dagen van het kind.
- Krachtige netwerken rondom jongeren. Onderwijs, (sport)verenigingen en buurtinitiatieven zijn essentieel in het vroegtijdig signaleren van problemen. Deze netwerken moet structureel gefinancierd worden.
- **Het faciliteren van hulp op plekken waar kinderen en gezinnen al zijn,** zoals kinderopvang, scholen en verenigingen.
- **Het ondersteunen van initiatieven die eenzaamheid tegengaan.** Dit heeft een sterke preventieve werking en moet daarom structureel gefinancierd worden. Dit kan onder andere door cultuur in te zetten.

3.3. Zorg voor inwoners die ondersteuning nodig hebben

Wanneer inwoners een hulpvraag hebben vindt D66 Oldenzaal het van belang dat mensen zo snel mogelijk worden geholpen en dat ook zo snel mogelijk duidelijk is wat er verwacht kan worden.

D66 Oldenzaal kiest voor:

- **Ruimte voor maatwerk**, waarbij de hulpvraag en het aanbod beter op elkaar afgestemd worden. Dit betekent niet meer zorg, maar meer passende zorg.
- **Het anders inrichten van het Sociaal Plein**, dit hoort een laagdrempelig en herkenbaar informatiepunt te zijn waar mensen terecht kunnen met al hun vragen over zorg, ondersteuning en voorzieningen.
- **Aandacht voor mantelzorgers**, met tijdige ondersteuning en begeleiding waar nodig. Het steunpunt moet daarbij laagdrempelig en goed vindbaar zijn.
- **Extra aanpak van laaggeletterdheid en taalvaardigheid voor oude en nieuwe Nederlanders** om hun zelfstandigheid te vergroten.

3.4. Armoede en schulden

D66 Oldenzaal vindt dat de meeste burgers volwassen genoeg zijn om hun problemen zelf aan te pakken. De gemeente biedt hulp als om welke reden dan ook de eigen kracht van mensen tekortschiet.

D66 Oldenzaal kiest voor:

- **Werken vanuit vertrouwen**, inwoners worden geholpen in plaats van gestraft. Als er iets misgaat zoeken we samen naar een oplossing, zo voorkomen we situaties als bij de toeslagenaffaire.
- **Het behoud van zelfrespect** en inspelen op ieder individu: maatwerk.
- **Initiatieven ondersteunen die preventief werken**. Dit begint al bij kinderen te leren omgaan met geld, of volwassen helpen bij het maken van een kasboekje.
- **Meer inzetten op armoedepreventie**. Mensen zo vroeg mogelijk helpen, als er nog weinig schulden zijn, om ergere problemen te voorkomen.
- **Het vergemakkelijken van samenwerking tussen verschillende instanties**, zodat inwoners niet steeds opnieuw dezelfde gegevens in te hoeven vullen.
- **Hulp aan mensen die buiten hun schuld niet zelfredzaam zijn**.
- **Meer aandacht voor multi-problematiek**, met een integrale aanpak binnen een huishouden als geheel.
- **Meer aandacht voor werkenden die te maken hebben met armoede**, zodat zij op een laagdrempelige manier passende hulp kunnen krijgen.

3.5. Jeugdzorg

Ook als preventie onvoldoende blijkt, is de gemeente verantwoordelijk voor het organiseren van passende hulp voor een kind. Er wordt daarvoor samengewerkt met sociale partners zoals Impuls en Wijkkracht.

D66 Oldenzaal kiest voor:

- **Een regisseur jeugdhulp.** Ieder gezin krijgt een vast aanspreekpunt in de jeugdhulp, met overzicht en regie over de jeugdhulpverlening.
- **Maatwerk.** Het aanspreekpunt luistert goed naar de hulpvraag en bepaalt samen met het gezin welke hulp passend is. Hierbij is zoveel mogelijk ruimte voor individuele hulptrajecten.
- **Een goede overgang van zorg wanneer jongeren 18 jaar worden,** bijvoorbeeld door verlengde jeugdzorg. Stop pas met het bieden van hulp en ondersteuning wanneer aan de basisbehoefte is voldaan, zoals wonen, school of werk, inkomen en welzijn.
- **Een plaats waar jongeren hun verhaal kunnen doen,** dit kan bijvoorbeeld een inloopspreekuur zijn op scholen of andere voor jongeren laagdrempelige plekken. Van daaruit kan wanneer nodig verdere hulp worden georganiseerd.

Hoofdstuk 4

Ondernemen

Ondernemen

Wij willen een duurzame en eerlijke economie, waarin inwoners, ondernemers, werknemers en lokale overheid samenwerken aan vooruitgang en een aantrekkelijke leef- en werkomgeving.

4.1. Een gezonde lokale economie

De Oldenzaalse ondernemers zijn de motor van onze lokale economie, als gemeente moeten we daarom onze ondernemers faciliteren en actief ondersteunen. Uiteraard blijven ondernemers zelf verantwoordelijk om hun bedrijf goed te laten functioneren.

D66 Oldenzaal kiest voor:

- **Het simpeler maken van gemeentelijke regels**, zorgen voor toegankelijke subsidies en praktische hulp via het ondernemersloket.
- **Aan de slag gaan met netcongestie**. We willen energiehubs faciliteren, waar op een slimme manier samengewerkt wordt op het gebied van energie. Ook van de ondernemers wordt hier een inspanning verwacht.
- **Het ondersteunen van nieuwe initiatieven**, die leiden tot meer intensieve werkgelegenheid of minder ruimtebeslag door bedrijven.
- **Het helpen van ondernemers die verantwoordelijkheid nemen voor de hele stad**, bijvoorbeeld door stagiaires op te leiden of maatschappelijke bijdragen te leveren.
- **Het aantrekken en ondersteunen van ondernemers** die werkgelegenheid leveren voor de Oldenzalers.

4.2 Groen en inclusief ondernemen

D66 Oldenzaal stimuleert initiatieven waarbij bedrijven (samen) energie besparen, grondstoffen hergebruiken en het welzijn van inwoners verbeteren.

D66 Oldenzaal kiest voor:

- Nieuw te bouwen bedrijven worden **zoveel mogelijk energiezuinig en biologisch verantwoord** gebouwd.
- **Een circulaire economie**, waarbij de gemeente samenwerking faciliteert op het gebied van hergebruik van grondstoffen tussen bedrijven onderling.
- **Het stimuleren van sociaal ondernemerschap**, waarbij inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt worden opgenomen door onze lokale ondernemers.

4.3 Aantrekkelijke industrieterreinen en bedrijfsgebouwen

Vergeleken met andere gemeenten werken veel Oldenzalers buiten onze gemeente, de beschikbare arbeidsplaatsen sluiten dus niet goed aan bij de competenties van onze inwoners.

D66 Oldenzaal kiest voor:

- **Geen ongebreidelde toename van nieuwe, grote industriële terreinen**, waarbij de weinige arbeidsplaatsen veelal worden bezet door mensen uit andere gemeenten. We moeten zuinig omgaan met de weinige nog onbebouwde plekken.
- **Het bedrijventerrein Eekte-Hazewinkel aanpakken**. Het gebied is aan het verpauperen, terwijl dit kansen biedt om te vernieuwen en ruimte te maken voor aantrekkelijke bedrijfsgebouwen waar Oldenzalers binnen hun eigen gemeente kunnen wonen en werken.
- **Jufferbeek Noord ontwikkelen zoals eerder afgesproken**. Een combinatie van wonen en werken in het groen. Hier hoort geen grootschalige industrie.

D66